

Luj 79

- A. Fiske förekom som binäring och för husbehov, dels fiskades vid egen strand samt i öppna havet, fisken försåldes i Västervik, saltad i Norköping och Lindköping, fisket bedrevs under vår sommar och höst, jordbruket sköttes samtidigt med hjälp av kvinnor och barn vid både jordbruk och fiske. Uppgifterna avser tiden 1800 -1900. Strömmings och torsk fiske var huvudsakligast havs fiske, som bedrevs med skötar och pilk, garn ryssja ljuster samt not användes för fiske inomskärs vid den egna stranden, där fiske rätten var gemensam och gick i hävd delägarna emellan med tre eller fyra dagar varannan vecka. Användning av kohorn förekom ej. Fiskredskapen förvarades i en bod vid stranden samt i boningshuset.
- 1/ Strandplattsen var samfeld, har ej tidigare varit enskild, genom lagaskifte 1860-1870 delades all mark, förutom en del strand tomter som ennu är samfeld för båtar och fiskredskap, ägare voro samtliga åbor, och hade var och en sin lott, Bryggors fans för båtar samt sjöbodar vilka lågo i grupper på stranden, tomtlega förekom ej. Boningshus ägdes av de flesta familjer, och förekom ej planläga efter som alla hade del i marken. Under fisketiden användes fiskarstugor som nattlogi längts ute i hafsbadet, där andra fiskare fingo husrum under fisket. Sov i sjöbodarna eller lagade nät där förekommerasällan, alla ägde boningshus på stranden. Samtliga jordbrukare skötte sitt jordbruk och fiske. De yrkesfiskare som endast bedrev fiske i öppna havet, byggde sina bostäder och sjöbodar vid någon enskild vik där de kunde få en bra hamn för sina båtar, och betalade en tomtlega för den förhyrda tomten med två eller tre kronor årligen. Jordbrukarna fiskade vanligtvis två familjer tillsammans. Jordbruket var fyra-fem tunnland, inägor 30-40 tunnland, odlades råg potatis och något havre, utsäde cirka en tunna råg fyra tunnor potatis och en tunna havre. Kreatur 1 häst 2 eller 3 kor 1 gris samt 3 eller 4 får.

de två!

B. Marken i Sjalva fiskeläget ägdes av fiskarna, var delvis samfäld och delvis enskild, benämningen tomtring förekom ej.

1/ Vissa strandtomter var samfälld, för båtplattser och torkning av fiskredskap. Vid lagaskifte 1876 delades all mark och vissa strandtomter avsattes för samfällt bruk för fisketbedrivande.

Samfäldigheten delades för att bättra kunna utnyttja fiske och jordbruk.

2// Alla hade del i den samfällda marken.

Tomtlega betalades ej utan var och en hade del i det hela, fiskar-

stugor fanns på en holme kallad Rönskär i yttersta hafsbandet och användes under fiske tiden som nattlogi, ägdes av bönder från Hasselö och Björkö m. fl., boende lång väg från fiskeplatsen, i dessa fick andra fiskare hyra husrum under fisket,

Fiskarna voro i allmänhet ägare till jorden, och delade i mindre lotter odlades råg och potatis. Någon nedflyttning av bönder till fiskeläget har ej förekommit.

Ja häst och kor samt får som hystes i särskilda från bostaden belägna fähus, särskilda kreaturs hus vid betesplattserna förekom ej.

Uppgiften avser tiden 1800 - 1880.

ACC. N:R M. 11926:3.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

- B. Ägare till marken i fiskeläget var Hornsbers egendom i Tryserums socken, marken var samfälld, tomtring förekom ej.
- 1/ Marken har alltid varit samfälld.
 - 2/ Samtliga fiskare hade samma rätt till marken och fisket
- Tomtlega betalades till markägaren med tre fjärdingar salt strömning årligen av samtliga fiskare.
- Båtplats eller sjöbodarrharmejt förekommit för andra en fiskarna som varit bofasta, uthyrning till andra fiskare förekom ej, under fisketiden.
- Jord för odling fans ej. Fiskarna hade var sin ko som livnärde sig under sommaren av det gräs som växte mellan bergklipporna. /vinter foder köptes från fastlandet, vilka hystest i särskilda fähus några famnar från bostaden.
- Uppgiften avser tiden 1800- 1910, under senare tid har fiskeläget friköpts av fiskarna.